

Ikäystävällinen Naantali 2021 - 2024

Kaupunginhallitus 01.03.2021 § 69
259/00.01.02.00/2021

Valmistelija

Perusturvajohtaja Iiro Pöyhönen ja hoito- vanhuspalvelujohtaja Taina Lahtiola:

Vanhuspalvelulain (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista 980/2012) 5 §:n mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain.

Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (365/1995) 65 §:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua raporttia ja hyvinvointikertomusta.

Kaupunginjohtajan johtoryhmä hyväksyi Ikäystävällinen Naantali -suunnitelman laatimiseksi esitetyt periaatteet kokouksessaan 26.2.2019. Kaupungin tulosalueista ja vanhusneuvoston edustajista koostetut työryhmät laativat yhteistyössä ehdotuksensa ohjelman tavoitteiksi ja toimenpiteiksi. Suunnitelmaa työstettiin edelleen hoito- ja vanhuspalvelujen johtoryhmässä, sosiaali- ja terveystalvvelujen johtoryhmän toimiessa ohjausryhmänä.

Vuonna 2020 Naantalin hoito- ja vanhuspalveluita, sen nykyistä palvelurakennetta ja palvelutarpeen voimakkaasta lisäyksestä johtuvia tulevaisuuden kehittämistarpeita selvitettiin myös ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Oheinen Ikäystävällinen Naantali 2021 – 2024 -ohjelma sisältää laajan asiantuntija-arvion mukaiset kehittämisehdotukset ja ohjelmassa on lisäksi huomioitu aikaisemmat työryhmien ehdotukset ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi.

Ikäystävällinen Naantali 2021 – 2024 -ohjelma on esityslistan liitteenä.

Ikäystävällinen Naantali -ohjelman lähtökohtana on vanhempien ikäluokkien voimakas kasvu. Palvelurakenteen ja -tuotannon uudistamisen tavoitteena on saada raskaimpien palveluiden tarvetta suhteellisesti pienemmäksi. Palvelutuotanto painottuu ennakoivaan toimintaan, jolla parannamme ikäihmisten elämänlaatua ja hyvinvointia ja hillitsemme palvelutuotannon kustannuksia. Ohjelmassa esitetään määrälliset tavoitteet ikäihmisten palvelurakenteelle ja tuodaan esille tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen tulevien vuosien lisäystarpeet. Kehittämistoimenpiteinä esitetään mm. varhaisen tuen palvelumuotojen kehittämistä, palveluiden myöntämisperusteiden tarkistamista, kotihoidon kehittämistä ja monipuolistamista, ikäihmisten kuntoutuksen kehittämistä ja osallisuuden lisäämistä, sekä asumispalvelujen monimuotoisuuden kehittämistä.

Kaupungin keskeiset arvot; luottamus, rohkeus, turvallisuus, aurinkoisuus ja vastuullisuus, toimivat myös hoito- ja vanhuspalvelujen ohjenuorina.

Vastuullisuuteen sisältyy tulevaisuuden mukanaan tuomien haasteiden, joista yksi merkittävimmistä on väestön ikääntyminen, huomioiminen ikäihmistien palvelurakenteessa, -tuotannossa ja toimintatavoissa.

Ikäystävällinen Naantali ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet on vuosina 2019-2020 tapahtuneen työstämisen jälkeen tiivistetty hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämisen ja edistämisen, ikäihmistien osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisen, avopalveluiden ja asumispalveluiden, sekä elinympäristön kehittämisen kokonaisuuksiin.

Ohjelma on osa kaupungin strategista suunnittelua ja ohjelman toimeenpääntö kytketään kaupungin talousarviovalmisteluun. Ohjelman koordinointi tapahtuu kaupungin hyvinvointityöryhmän toimesta. Seurattavat indikaattorit on esitetty ohjelmassa. Liitteenä Ikäystävällinen Naantali -ohjelma vuosille 2021-2024.

Sosiaali- ja terveystalokunta hyväksyi omalta osaltaan Ikäystävällinen Naantali -ohjelman vuosille 2021-2024 ja päätti lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle sekä pyytää, että hallintopalvelut, sivistyspalvelut, tekniset palvelut ja vanhusneuvosto antavat omat lausuntonsa kaupunginhallituksen käyttöön.

Annetut lausunnot ikäystävällinen Naantali -ohjelmasta vuosille 2021 – 2024 ovat esityslistan liitteinä.

Lausunnot on saatu (esityslistan liitteinä) ja keskeisiin tehtiin mm. seuraavia kehittämissuhteita:

Hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämisen tavoitteet

- vastuuhenkilöiden nimeäminen ja resurssien varmistaminen
- joustavat palvelut eri puolilla Naantalia mm. saaristossa tulisi säilyttää nykyinen palvelutaso
- saaristolautakunta toivoi, että saaristoon laajennettaisiin kotisairaaloimintaa ja että hoitopaikat pyrittäisiin järjestämään toivoiden mukaan
- kuljetuspalvelujen turvaaminen ja esteettömyyden huomioiminen
- konkreettisenä ehdotuksena seniorikortin maksuttomuus ja maksuttomat kolmannen sektorin liikuntatilat

Ikäihmistien osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen tehtiin mm. seuraavia kehittämissuhteita:

- esteettömyyden korostaminen
- digiopastusta tulisi lisätä ikäihmisille
- tapahtumista tiedottamista tehostettaisiin ja tehdään ikäihmisille oma tapahtumakalenteri

Avopalveluiden kehittäminen

- asiakasohjausta ja palvelutarpeen arviointia jo 65 vuotta täyttäneille
- omaishoitajien jaksamista tuetaan

Asumispalveluiden ja elinympäristön kehittäminen

- palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen päätösten

kiirehtiminen

Lisäksi tekniset palvelut lupautui omilla palveluillaan tukemaan ”Ikäystävällinen Naantali” tavoitteita. Koulutuslautakunta ja kulttuuri-vapaa-aikalautakunta pitivät tärkeänä, että ikäihmisten palveluja voidaan toteuttaa perhetalojen yhteydessä, jolloin myös ikääntyvän väestön tarpeet otetaan huomioon.

Lausunnot olivat hyvin myönteisiä ja lausunnoissa esitetyt kehittämissuhteet on mahdollista toteuttaa vuotuisen talousarvio- ja toimintasuunnitelman puitteissa. Useat kehittämissuhteet ovat ja sinällään omaksuttavissa toimintatavoiksi.

Ikäystävällinen Naantali ohjelmaa toteutetaan jo nyt monilta osin kuluvan vuoden talousarvion ja suunnitelmien yhteydessä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy Ikäystävällinen Naantali - ohjelman vuosille 2021- 2024 liitteen 2 mukaisena ja esittää sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.
Kokouskäsittely	<p>Merkittiin, että henkilöstön edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.</p> <p>Merkittiin, että perusturvajohtaja Iiro Pöyhönen ja vanhuspalvelujohtaja Taina Lahtiola olivat läsnä kokouksessa asiantuntijoina tämän asian käsittelyn ajan.</p> <p>Keskustelun aikana Hannu Aalto esitti asian jättämistä pöydälle.</p>
Päätös	Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle.